

Лідія В. Шинкарук, Віктор С. Погнерибко

УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ І СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

В науковому дослідженні обґрунтовано актуальність вивчення закордонного досвіду з управління ефективністю діяльності малих і середніх підприємств. Визначено роль та значення малих і середніх підприємств для економіки країни. Наведено теоретичне визначення категорії «управління ефективністю діяльності» для розкриття теми дослідження. Розглянуто досвід управління ефективністю підприємств на різних рівнях: самого підприємства та з боку держави. На рівні підприємства проаналізовано іноземні підходи, а саме TQM, Kaizen, Lean Production та BPR, а також необхідність враховувати рівень компетенцій керівника та важливість професійного розвитку персоналу. TQM, Kaizen, Lean Production та BPR орієнтовані в основному на управління якістю та стандартизацію продукції та процесу управління в цілому. Lean Production визначений як цілком зручним та можливим для використання в Україні навіть в сучасних умовах й передбачає оптимізацію витрат, що напряму стосується управління ефективністю діяльності підприємств. Даний підхід може бути легко реалізований на підприємствах різних розмірів. Такий метод як BPR є вартісним для реалізації та передбачає повне перезавантаження системи управління підприємством, що наразі буде достатньо важким для українських підприємств.

Дослідження досвіду управління ефективністю діяльності МСП на рівні держав з боку європейських країн дозволило узагальнити інформацію та побачити, що держави орієнтовані на сприяння створенню інновацій, а також фінансовій підтримці МСП, особливо в умовах кризових станів, яким була пандемія COVID-19. Досвід країн ЄС та інших країн є дуже важливим для імплементації в Україні та має носити системний характер як з боку держави, так й з боку самих підприємств, які мають усвідомити позитивні наслідки від проведених змін.

Ключові слова: малі та середні підприємства, управління ефективністю, оптимізація витрат, фінансовий результат, Європейський Союз, воєнний стан.